

## Akran Zorbalığı'na Karşı Neler Yapılabilir..?>

**Aile (Anne-baba-çocuk) olarak;**

- **Tutarlı bir aile eğitimi**
- **Aile bireyleri arasında iletişim kanallarını açık tutma**
- **Akran Zorbalığı'nın olası belirtilerine karşı hazırlıklı olma**
- **Okulla işbirliği yapmaya istekli olma**
- **Çocuğun ve ailenin sosyal yaşam alanını geliştirme**
- **Okulda uygulanan akran zorbalığı protokollerine destek verme**

**Okul (İdare-Öğretmen-Öğrenci-Veli-Çalışanlar) olarak;**

- **Akran Zorbalığı'na ilişkin farkındalığın artırılması için ortak bir tanım ve anlayış geliştirme**
- **Akran Zorbalığı kavramının her boyutuyla ele alınması**
- **Spesifik olarak Akran Zorbalığı'nı hedef alan kurallar grubunun oluşturulması**
- **Okulda oluşturulan kuralların oyunlaştırma ve rol yapma yöntemleri ile canlandırılması**
- **Akran Zorbalığı'na karşı oluşturulmuş kuralların periyodik olarak izlenmesi, raporlanması**
- **Kuralların güncellenmesi**  
çalışmaları yapılabilir...

### **Kaynakça**

Okulda Akran İstismarı

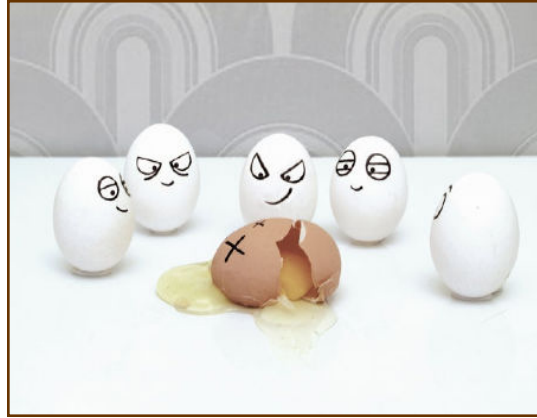
(Taner Güvenir)

Öğrencilerde Zorbaca Davranışlar

(Nevin Dölek)

Okul Zorbalığı ve Siber Zorbalık

(Yüksel Eroğlu, Adem Peker, Erkan Yaman)



### **Yararlanılacak Kaynaklar**

Çıkılmaz Sokak: Okulda Şiddet ve Zorbalık

(Pınar KOÇ YILDIRIM– Nobel Yayınları)

Kendini İfade Etme Becerileri

(Pınar KOÇ YILDIRIM– Nobel Yayınları)

Konak Rehberlik ve Araştırma Merkezi

227 Sokak No18 Nokta Durağı,

Konak / İZMİR

Telefon: 0 (232) 243 44 17

Faks : 0 (232) 244 16 90

E-posta: 164246@meb.k12.tr



[www.konakram.meb.k12.tr](http://www.konakram.meb.k12.tr)

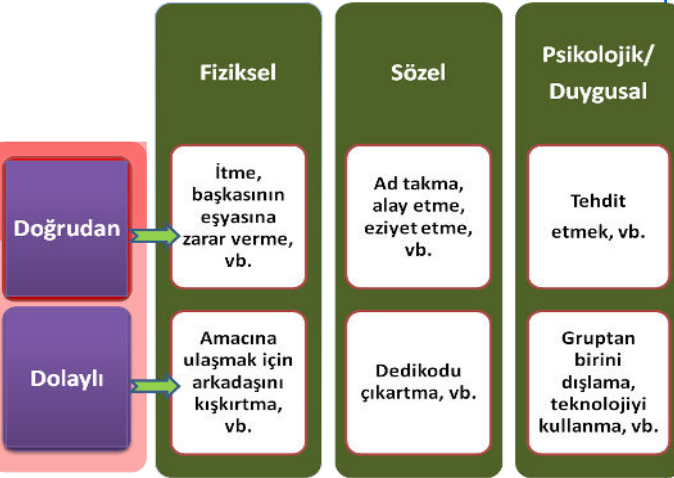
**Aynı okulda, sokakta, bahçede birlikte oynayan çocuklardan biri diğerini grubun dışına neden iter?**

Cevabı çok önemli olan bu soru eğitimciler, psikologlar, psikolojik danışmanlar, pedagoglar tarafından araştırılmaktadır. Ancak problemin doğru çözülmesi için doğru tanımlanması gerekir.

Adına "**Akran Zorbalığı**" denilen problemin tanımlanması amacıyla yapılan çalışmalarda "Daha büyük yaşta ya da fiziksel olarak daha güçlü olan çocukların **kendilerinden daha güçsüz olan çocukları sürekli olarak hırpalaması, eziyet etmesi ve rahatsız etmesi**" olarak tanımlanmıştır. (Fekkes, Pipers, Verlove-Vanhorick, 2004).

Birden fazla türüne rastlanan "**Akran Zorbalığı**" doğrudan yada dolaylı olarak uygulanabilmektedir.

## Zorbalık Türleri



Farklı türleri bulunan zorbalığın ortaya çıkmasına neden olan durumlarda çok çeşitlidir. Ancak genel hatlarıyla baktığımızda zorbalık üç ana nedenden ötürü görülmektedir.

- \* Bireysel Nedenler
- \* Ailesel Nedenler
- \* Okula İlişkin Nedenler



BİREYSEL NEDENLER

- Empati yoksunluğu
- Zayıf sosyal ilişkiler
- Fiziksel üstünlük
- Suça eğilim



AİLESEL NEDENLER

- Olumsuz model
- Aşırı disiplin
- Aşırı serbestlik-sınırsızlık
- Aile içi iletişimsizlik



OKULA İLİŞKİN NEDENLER

- Okulun sosyal yapısı
- Okuldaki personelin tutumları
- Denetimsizlik

Zorbalığı ortaya çıkaran tüm bu durumlar, zorbalığın kişiye özel bir durum olmadığını yani **zorbanın aynı zamanda mağdur olduğunu da gösteriyor**. Çünkü zorba bireyde, diğerleri gibi toplumda var olmaya çalışmakta fakat kendini kabul ettirebilmenin sağlıklı yollarını kullanmamaktadır.

Zorbalığa maruz kalan bireylerin yaşadığı problemlere bakıldığında;

- Uyku Sorunları
- Saldırganlık-İtaatkarlık
- Konsantrasyon Bozukluğu
- Okul İçi Uyumsuzluk
- Panik ve Gerginlik Hissi
- Depresyon
- Utanma
- İçme Kapanma
- İntihar Düşünceleri
- **Benlik Algısına Yönelik Sorunlar** yaşadıkları görülmektedir.

Zorbalığa uğrayan bireylerin yaşadığı tüm bu problemlerin ortaya çıkmasına neden olan **zorba olarak adlandırılan bireylerin** özelliklerine bakıldığında ise;

- Evde az zaman geçiren

- Kaygı düzeyleri düşük
- Sindirilmiş, şiddete maruz kalmış
- Maço imajlı
- Başkalarını ve olayları kontrol etme ihtiyacı olan
- Yenilgiyi kabullenmekte zorlanan
- İkili ilişkilerinde problem yaşayan
- Empati eksikliği olan
- **Benlik saygıları düşük olan** bireyler olduğu görülmüştür.

Zorbalığa uğrayan çocuklara bakıldığında ise şu özelliklerle karşılaşılmaktadır;

- Düşük öz saygı
- Depresyon
- İntihar düşüncesi
- Yüksek kaygı
- Yeme bozukluğu
- Çoğu zaman yalnız
- Daha az popüler
- Az sorumluluk sahibi
- İstismara açık
- Fiziksel sağlık problemleri
- Sosyal uyum ve bağları zayıf oldukları görülmektedir.

Bir çocuğun "**AKRAN ZORBALIĞI**" na maruz kaldığını anlayabilmek için arkadaşları oynadığı oyunları gözlemek yeterli olabilir. Çünkü;

- Oyun sırasında isim takılan,
- Alay edilen,
- Oyunlarda dışlanan veya en son takım alınan,
- Eşyalarına zarar verilen,
- Vücudunda açıklayamadığı çürükler olan,
- Okulda genelde öğretmenlerinin yanında olmak isteme,
- Korkulu ve mutsuz bir yüz ifadesi,
- Okul başarısının düşmesi,